

Opdrachten bij

Schrijven de rechtspraak

Derde druk

Janne Maaïke Gerlofs en Janneke Valbracht

Boom Juridisch
Den Haag
Derde druk 2023

Deze opdrachten horen bij de bij Boom Juridische uitgevers verschenen uitgave *Schrijven in de rechtspraak* (ISBN 978-94-6290-511-5).

Hoofdstuk 1 Efficiënt schrijven van een effectieve tekst

1. Welke drie factoren hebben invloed op de effectiviteit van een tekst?
2. Uit welke fasen bestaat het schrijfproces van goede schrijvers?
3. Welke fase(n) van het schrijfproces moet(en) goed doorlopen zijn om te voorkomen dat de inhoud van de tekst niet goed is?
4. Een schrijver begint direct met het schrijven van de tekst. Welke schrijfstrategie past hij toe?
5. Hierna tref je een korte tekst aan. Beoordeel van deze tekst de inhoud, opbouw en formuleringen.

Geachte heer Ten Bruggen,

Middels dit schrijven willen wij u, als koper in het project Groenburgh te Amsterdam, van de stand van zaken op dit moment op de hoogte stellen. Op 1 oktober jongstleden is door de gemeente Amsterdam de bouwvergunning voor dit project afgegeven. Vanaf 1 oktober is er een termijn van zes weken gaan lopen waarin belanghebbenden bezwaar tegen deze bouwvergunning kunnen indienen. Er vanuit gaande dat er geen bezwaar wordt ingediend zal dus op 13 november 2021 de bouwvergunning onherroepelijk en onvoorwaardelijk worden en daarmee zal dan ook de laatste ontbindende voorwaarde vervallen.

Uit het bovenstaande volgt dat vanaf 13 november 2021, indien er geen bezwaar wordt ingediend tegen de bouwvergunning, het tweede deel van de eigendomsoverdracht aan u in gang gezet kan worden. Dit deel bestaat uit het tekenen van de hypotheekakte en de kwijtingsakte waarbij onder meer de restant koopsom voldaan dient te worden.

Hiertoe willen we u, wellicht ten overvloede, wijzen op het volgende:

- wij hebben van uw bank nog geen hypotheekstukken mogen ontvangen, u gelieve hiertoe contact met uw bank op te nemen;
- wij hebben van uw bank enige tijd terug de hypotheekstukken mogen ontvangen, de offertedatum is echter verlopen, u gelieve hiertoe contact met uw bank op te nemen;
- de kopie(ën) van uw/u beider legitimatiebewijs(zen) die wij reeds eerder van u mochten ontvangen is/zijn inmiddels verlopen;
- in de hypotheekstukken die wij van uw bank hebben mogen ontvangen is vermeld dat er een tweede pand ondergezet dient te worden, u gelieve ons van dit onderpand, gelegen aan de * te *, een kopie van het eigendomsbewijs en de gegevens van de hypothe(e)k(en) die reeds op het onderpand rust(en) te doen toekomen.

Hierbij wil ik u vriendelijk doch dringend verzoeken ons de ontbrekende stukken toe te zenden of contact hierover met uw bank op te nemen zodat het tweede deel van de eigendomsoverdracht door ons voorbereid kan worden.

Wij zullen contact met u opnemen voor het maken van een afspraak zodra alle stukken door ons zijn ontvangen en het dossier gereed is voor passeren.

6. Inhoud, opbouw en formuleringen van de brief aan de heer Ten Bruggen (opdracht 5) zijn niet optimaal. Herschrijf deze tekst zodanig dat de kritiekpunten vervallen.
7. Hieronder zie je verschillende fragmenten uit teksten staan. Bepaal bij elk fragment welke fase van het schrijfproces niet goed is doorlopen.

- 1 In reactie op het onder punt 3 gestelde merk ik op dat uw cliënt een overeenkomst heeft gesloten met Horizon Reizen en niet met de busonderneming van mijn cliënt.
Het onder punt 3 gestelde is eveneens onjuist, van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming is dan ook geen sprake.
De onder punt 7 gestelde omstandigheden worden ten stelligste door mijn cliënt ontkend.
Nu uw motivering ondeugdelijk is, zal cliënt uw claim afwijzen.

- 2 In maart 2020 solliciteerde klager naar de baan functie van marinebewaker bij het Marine bewakingskorps te Den Helder. Zoals uit zijn sollicitatiebrief bleek dat hij reeds in militaire dienst was geweest. Bij schrijven van 17 maart 2020 berichtte het Hoofd van het Marinekorps hem bericht door het Hoofd van het Marinekorps dat indiensttreding bij dit korps niet mogelijk was aangezien hij nog niet in militaire dienst was geweest. Klager reageerde hierop bij brief van 18 maart 2020, met de mededeling dat hij de militaire dienst al wel vervuld had. Hierop ontving hij een schrijven van voornoemd hoofd, waarin zij hem werd meegedeeld dat bij de briefselectie de keuze niet op hem was gevallen.

- 3 Voor een onderneming is het van groot belang dat zij zich van andere ondernemingen onderscheidt. Een belangrijk middel hierbij is het voeren van een handelsnaam. De handelsnaam wordt wettelijk geregeld in de Handelswet. Hieronder wordt een aantal aspecten van het handelsnaamrecht behandeld.
Een ondernemer mag geen handelsnaam gebruiken die gelijk is aan of in geringe mate afwijkt van een handelsnaam die al door een ander onderneming (rechtmatig) wordt gebruikt, als door dat gebruik het gevaar bestaat dat het publiek in verwarring wordt gebracht.
Het voeren van een Handelsnaam kan op vele wijzen gebeuren: het vermelden van de handelsnaam in advertenties, in de telefoongids, op briefpapier, op facturen of op de gevel van de onderneming. De Handelsnaamwet verbiedt het gebruik van handelsnamen die misleidend zijn. Handelsnamen kunnen misleidend zijn doordat ze het publiek misleiden over de eigendom van de onderneming, over de rechtsvorm van de onderneming of over de aard, karakter en betekenis van de onderneming. Wanneer een ondernemer in strijd handelt met bovengenoemde verboden, kan een belanghebbende bij de Kantonrechter een verzoek indienen om de handelsnaam te laten wijzigen. Het verzoek tot wijziging kan ook worden gedaan door de Kamer van Koophandel die het algemene belang dient. Het laatste geval komt echter zelden voor.
Er zijn geen formele eisen (zoals het inschrijven van de handelsnaam in het handelsregister) verbonden aan het ontstaan en het instandhouden van het recht op een handelsnaam. Het handelsnaamrecht duurt voort zolang de ondernemer de naam feitelijk blijft voeren.
Een belanghebbende kan bij verwarring of misbruik een kortgedingprocedure bij de president van de Rechtbank starten op grond van onrechtmatige daad. In deze procedure kan hij verbod van de handelsnaam en eventueel schadevergoeding vorderen.

- 4 Ter toelichting op de samenlevingsovereenkomst het volgende:
Artikel 1 omschrijft welke onderwerpen er in de overeenkomst geregeld worden, alsmede de verklaring dat de overeenkomst wordt aangegaan ter voldoening aan een wederzijdse verzorgingsverplichting.
Artikel 2 geeft aan dat de overeenkomst, behoudens een opzegging, is aangegaan voor onbepaalde duur. Met andere woorden, de overeenkomst behoeft niet te worden verlengd na afloop van een bepaalde periode.
Artikel 3 geeft een regeling ten aanzien van de kosten van de gemeenschappelijke huishouding. Deze kosten worden door u beiden gedragen naar verhouding van uw inkomsten. Zou door een van u beiden in een jaar meer worden bijgedragen in deze gemeenschappelijke kosten, dan waartoe u verplicht bent, dan kan verrekening plaatsvinden binnen één jaar na afloop, tenzij daar andere afspraken over zijn gemaakt.

Hoofdstuk 2 Inhoud: volledig en beknopt

1. Welke hoofddoelen van teksten kunnen worden onderscheiden?
2. Waarom is een heldere centrale vraag van belang voor de schrijver van een tekst?
3. Ga bij onderstaande centrale vragen na van welk type centrale vraag sprake is.
  1. Is het contract opgesteld conform de wettelijke vereisten?
  2. Hoe komt het dat er grote verschillen in regelgeving bestaan tussen de gemeenten?
  3. Hoe kan een arbeidsovereenkomst worden ontbonden?
  4. Op welke manier kan de fusie het beste worden uitgevoerd?
  5. Is het raadzaam om een samenlevingsovereenkomst af te sluiten?
4. De schrijver wil een tekst schrijven over Europese regelgeving voor privacybescherming. Formuleer een beschrijvende, verklarende, beoordelende en adviserende centrale vraag bij dit onderwerp.
5. Formuleer de centrale vraag die hoort bij onderstaande tekst.

Aan: de Directie Koster BV
Van: F.A. de Jong
Betreft: reacties op memo van 8 oktober jl.

In uw memo van 8 oktober jl. vroeg u mij een en ander na te gaan m.b.t. persoonlijke aansprakelijkheid van bestuurders van de stichting.

In de dagelijkse praktijk van het besturen van rechtspersonen (zoals bijvoorbeeld stichtingen) blijkt het mogelijk de stichting als rechtspersoon zowel als haar bestuurders van werkgeverszijde en van vakbonds zijde persoonlijk aansprakelijk te stellen voor door de stichting/haar bestuurders verrichte onrechtmatige daden.

Grondslag voor de aansprakelijkheid kan zijn de zgn. antimisbruikwetgeving (2^e en 3^e Anti-misbruikwet) evenals het Burgerlijk Wetboek (art. 7, 8, 139 en 249 Boek 2 BW en art. 1401 BW).

Voor wat betreft de mogelijke aansprakelijkheid van bestuursleden van vakbonds zijde vrijwaart de vakbond zelf zijn leden ter zake van aanspraken voortvloeiende uit bestuursdaden verricht binnen het kader van de functie.

Ondergetekende ziet de reacties van de Directie van Koolstra BV met betrekking tot een regeling met belangstelling tegemoet.

Vanzelfsprekend bestaat de bereidheid tot nader overleg c.q. nadere toelichting.
F.A. de Jong

6. Welke vormen kan een verdedigingslijn aannemen?

7. Bepaal in onderstaande fragmenten hoe de argumenten onderling samenhangen. Is er sprake van enkelvoudige, nevenschikkende, concessieve of meervoudige argumentatie?
1. U komt niet in aanmerking voor een vergunning tot verblijf. Weliswaar voldoet uw partner aan het middelenvereiste, maar uw huwelijk is niet aangetoond met authentieke documenten.
  2. Boonstra is aansprakelijk voor de geleden schade. Hij is immers tekortgeschoten in de nakoming van de overeenkomst. Deze tekortkoming kan hem worden toegerekend.
  3. Er kan geen sprake zijn van bewijsuitsluiting. De verklaringen die verdachte heeft afgelegd, zijn immers op rechtmatige wijze verkregen.
  4. Een notariële boedelbeschrijving heeft geen toegevoegde waarde. Ten eerste is ieder van de erfgenamen volledig op de hoogte van hetgeen thans in de woning aanwezig is en van hetgeen door mijn cliënten, in verband met het dreigende beslag, is meegenomen. Ten tweede zal het grootste deel van de ongeveer veertig jaar oude inboedelgoederen, behoudens emotionele waarde, geen of nauwelijks waarde hebben.
  5. Gelet op de ernst van het delict, de grote maatschappelijke onrust die dit delict heeft veroorzaakt, en de onverschilligheid van verdachte over wat hij het slachtoffer heeft aangedaan, acht de rechtbank de maximale gevangenisstraf geëigend.
8. Bedenk een voorbeeld van enkelvoudige, nevenschikkende, concessieve en meervoudige argumentatie op basis van artikel 169 van Boek 6 BW.

Artikel 6:169 BW

- 1 Voor schade aan een derde toegebracht door een als een doen te beschouwen gedraging van een kind dat nog niet de leeftijd van veertien jaren heeft bereikt en aan wie deze gedraging als een onrechtmatige daad zou kunnen worden toegerekend als zijn leeftijd daaraan niet in de weg zou staan, is degene die het ouderlijk gezag of de voogdij over het kind uitoefent, aansprakelijk.
  - 2 Voor schade, aan een derde toegebracht door een fout van een kind dat de leeftijd van veertien jaren al wel maar die van zestien jaren nog niet heeft bereikt, is degene die het ouderlijk gezag of de voogdij over het kind uitoefent, aansprakelijk, tenzij hem niet kan worden verweten dat hij de gedraging van het kind niet heeft belet.
9. De schrijver wil het standpunt verdedigen dat Kees zich schuldig heeft gemaakt aan valsemunterij. Hij heeft de volgende argumenten geselecteerd om zijn standpunt te onderbouwen. Orden deze argumenten in een argumentatiestructuur. Maak daarbij gebruik van het wetsartikel.

Artikel 209 Wetboek van Strafrecht

Hij die opzettelijk als echte en onvervalste muntspeciën of munt- of bankbiljetten uitgeeft muntspeciën of munt- of bankbiljetten die hij zelf heeft nagemaakt of vervalst of waarvan de valsheid of de vervalsing hem, toen hij ze ontving, bekend was, of deze, met het oogmerk om ze als echt en onvervalst uit te geven of te doen uitgeven, in voorraad heeft of binnen het Rijk in Europa invoert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.

1. Kees Snooyink heeft nagemaakte bankbiljetten van € 50 aangeboden bij V&D.
2. Kees Snooyink heeft bankbiljetten nagemaakt.
3. Kees Snooyink heeft met nagemaakte bankbiljetten betaald bij De Platenstraat.
4. Bij aanhouding is gebleken dat Kees Snooyink nog drie valse biljetten van € 50 op zak had.
5. Kees Snooyink heeft nagemaakte bankbiljetten uitgegeven.
6. In de kassa van De Platenstraat is een nagemaakt bankbiljet aangetroffen dat overeenkomt met de biljetten die Kees Snooyink op zak had.
7. Bij Kees Snooyink thuis is apparatuur aangetroffen waarmee bankbiljetten kunnen worden nagemaakt.
8. Kees Snooyink heeft nagemaakte bankbiljetten van € 50 aangeboden bij McDonalds.
9. Kees Snooyink had het oogmerk om de nagemaakte bankbiljetten als echt en onvervalst uit te geven.
10. Kees Snooyink had nagemaakte bankbiljetten in voorraad.

10. De heer Qatbi heeft een klacht ingediend bij de Nationale ombudsman. Hij klaagt erover dat de Nederlandse ambassade te Rabat hem alleen een machtiging tot voorlopig verblijf wilde uitreiken nadat hij een schriftelijke uitnodiging voor een afspraak op de ambassade had ontvangen. De schriftelijke uitnodiging van 20 september 2020 is pas op 12 oktober 2020 naar verzoeker verzonden. Hierdoor is de afgifte van de machtiging tot voorlopig verblijf drie weken vertraagd.

De Nationale ombudsman komt tot de conclusie dat de klacht van de heer Qatbi gegrond is. Dit standpunt wordt ondersteund met onderstaande argumenten. Orden deze argumenten in een argumentatiestructuur. Geef daarbij aan of het om enkelvoudige, nevenschikkende, concessieve of meervoudige argumentatie gaat.

- 1 Het gebruik van een afsprakensysteem komt de ombudsman op zich niet onredelijk voor.
- 2 De schriftelijke uitnodiging van 20 september 2020 is pas op 12 oktober 2020 naar verzoeker verzonden.
- 3 Het afsprakensysteem is ingesteld om te lange rijen wachtenden voor de poort van de ambassade te voorkomen.
- 4 De uitvoering van het afsprakensysteem was in dit geval niet behoorlijk.
- 5 De ambassade is verplicht om kort nadat de machtiging voor voorlopig verblijf gereed is, een afspraak te agenderen en een overeenkomstige uitnodiging te verstrekken.
- 6 Het afsprakensysteem voorkomt dat mensen onverrichter zake naar huis moeten terugkeren.
- 7 De ambassade heeft niet aan deze verplichting voldaan.

11. De schrijver wil een reactie schrijven op de onderstaande betogen. Ga na hoeveel verdedigingslijnen de schrijver moet weerleggen.

1. Verdachte is een first-offender. Verdachte ziet in dat zij verkeerd gehandeld heeft en toont berouw. De strafmaat dient daarom te worden gematigd.
2. In artikel 9 onder a van het koopcontract is bepaald dat koper het koopcontract op 31 januari 2021 kan ontbinden indien een van overheidswege eventueel benodigde vergunning – in dit geval een woonvergunning – dan wel de toezegging daartoe niet is verkregen. In die zin adviseer ik u dat ook te doen, aangezien de woonvergunning op voornoemd tijdstip niet zal zijn verleend.
3. Namens Engelkens en Eemhof stelt u in uw brief van 27 oktober 2019 dat De Vereniging gehouden zou zijn het kozijn in de slaapkamer te vervangen. Kort gezegd motiveert u dit als volgt:
  - a. U stelt dat tussen De Vereniging en Engelkens en Eemhof bij de koop zou zijn afgesproken dat Engelkens en Eemhof het appartement slechts zouden afnemen indien het betreffende kozijn tijdens de renovatie zou worden hersteld.
  - b. U stelt dat de onder (a) vermelde afspraak zou blijken uit het (door De Vereniging vervaardigde) opleveringsrapport d.d. 26 april 2019.
  - c. U stelt dat Engelkens en Eemhof niet akkoord kunnen gaan met het door De Vereniging terzake aangeboden herstel, omdat het kozijn onherstelbaar zou zijn verpest, en dat herstel in de oude staat slechts mogelijk zou zijn indien het huidige kozijn zou worden vervangen door een nieuw.

12. Ga na hoe de schrijver in onderstaande fragmenten zijn argument in verband brengt met zijn standpunt. Inventariseer vervolgens op welke manieren het betoog van de schrijver onderuitgehaald zou kunnen worden.

1. Het ongeoorloofd kopiëren van programmatuur uit een computer dient te worden aangemerkt als diefstal. Het ongeoorloofd wegnemen van een diskette met programmatuur wordt immers ook als diefstal aangemerkt.
2. Geertsema is gehouden tot de betaling van € 2500 aan Bouwes. Doordat Geertsema de door Bouwes bestelde goederen niet binnen de gestelde leveringstermijn heeft bezorgd, is er immers sprake van een tekortkoming in de nakoming van de verbintenis jegens Bouwes.

3. De namens verdachte naar voren gebrachte feitelijke gang van zaken waarop zijn beroep op niet-strafbaarheid is gegrond, acht de kantonrechter niet aannemelijk. Immers: de verklaringen van verdachte en de verklaring van de ter zitting gehoorde getuige Snelderwaard over deze beweerde gang van zaken zijn op onderdelen strijdig met elkaar.
  4. Het bedrijf kan u geen verhuisvergoeding betalen. Dit zou onze financiële positie te veel aantasten.
13. De schrijver neemt het standpunt in dat de lezer niet in aanmerking komt voor reiskostenvergoeding. Verzin hoe de schrijver zijn standpunt kan onderbouwen met argumentatie op basis van een vergelijking, op basis van een eigenschap en op basis van pragmatische argumentatie.

Hoofdstuk 3 Opbouw: goed gegroepeerd, logisch geordend en doorzichtig

1. Welke middelen heeft de schrijver tot zijn beschikking om de opbouw van zijn tekst doorzichtig te maken?
2. Uit welke drie onderdelen bestaat een goede inleiding?
3. Onderstaande kopjes zijn niet kernachtig geformuleerd. Herschrijf ze kort en bondig.
  - 1 Primair: door gedaagde is onvoldoende gewezen op de eventuele risico's die aan het gebruik van dit beleggingsproduct verbonden zijn
  - 2 Voordelen van het afsluiten van een spaarhypothek
  - 3 De werknemer heeft zich onvoldoende ingespannen om zijn houding tegenover zijn chef te veranderen
4. De schrijver heeft in zijn tekst de onderstaande kopjes opgenomen. Welk advies voor het gebruik van kopjes heeft de schrijver niet goed opgevolgd?

Feiten

De algemene voorwaarden

De kosten onder punt 1

De kosten onder punt 2

- Afgesproken levertijd
- Beperking aansprakelijkheid in Metaalunievoorwaarden
- conclusie

5. Schrijf bij onderstaande tekst een inleidende alinea.

Inzake: Frame Agreement relating to standard Epson Printer products

Geachte heer De Vries,

Zoals reeds telefonisch besproken, bevestig ik in het kort nogmaals mijn bevindingen.

Het is Edah op basis van de Frame Agreement (artikel 2) toegestaan om Epson-producten te betrekken bij niet-geautoriseerde Epson-dealers. In de distributieovereenkomst is bepaald dat een geautoriseerde Epson-distributeur uitsluitend Epson-producten mag verkopen aan geautoriseerde Epson-dealers en andere handelsafnemers voor wederverkoop aan eindgebruikers. Verder bevat de Frame Agreement een regeling dat de namen van geautoriseerde Epson-dealers aan de lokale Edah-vestiging worden doorgegeven (artikel 4). Edah is derhalve niet verplicht om Epson-producten van een geautoriseerde Epson-dealer of -distributeur te betrekken, maar mag deze ook betrekken van niet-geautoriseerde Epson-dealers.

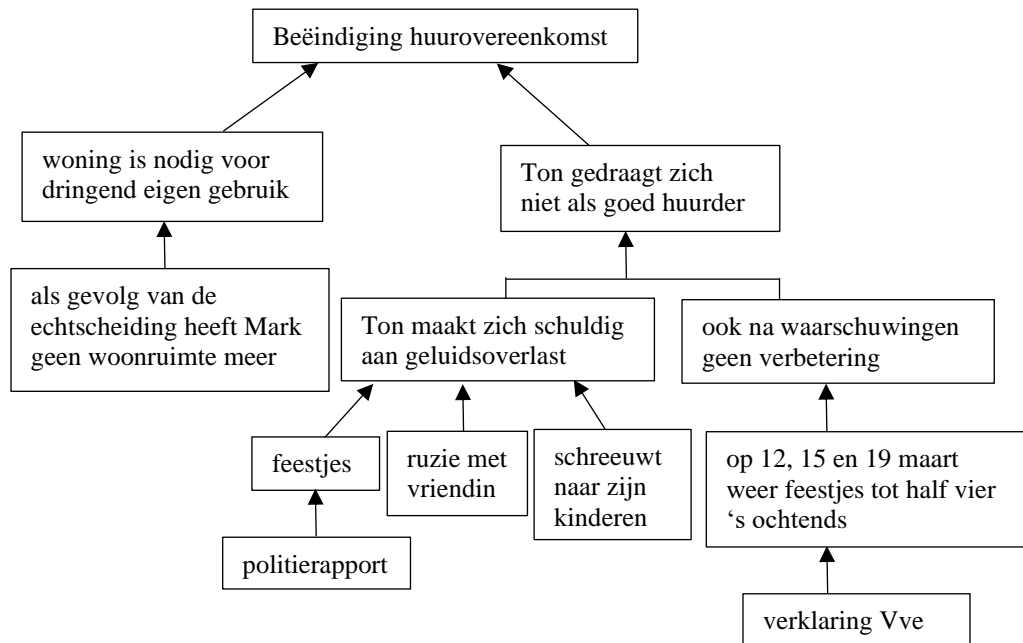
Indien Edah de Epson-producten betreft van een geautoriseerde Epson-dealer, die op zijn beurt de producten van een geautoriseerde Epson-distributeur betreft, dan heeft zij recht op de 'best Epson price'. Indien Edah de producten betreft van een niet-geautoriseerde Epson-dealer, dan heeft zij alleen recht op de 'best Epson price' indien de dealer de producten betreft van een geautoriseerde Epson-distributeur (artikel 3). Betreft de niet-geautoriseerde dealer de producten bij een niet-geautoriseerde Epson-distributeur, dan heeft Edah geen recht op de 'best Epson price'.

Ik hoop dat uw vragen zo zijn beantwoord. Mochten er overigens nog vragen of opmerkingen zijn, dan verneem ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

6. Hoe kan de schrijver zijn argumenten het best ordenen wanneer hij te maken heeft met een neutraal publiek?
7. Mark van Dam verhuurt sinds twee jaar zijn woning aan Ton den Boven. Hij ligt in scheiding met zijn vrouw en wil nu zelf de woning weer bewonen. Bovendien hebben de buren al diverse malen geklaagd over geluidsoverlast. Ton houdt feestjes tot in de vroege uurtjes, heeft regelmatig ruzie met zijn vrouw en schreeuwt volgens de buren tegen zijn kinderen. De buren hebben hierover contact opgenomen met de politie, maar na waarschuwingen is er niets veranderd.

Mark wil de huurovereenkomst nu beëindigen. Op basis van de gesprekken hebt u de volgende argumentatiestructuur opgesteld:

- a Hoe zou u de argumentatiestructuur uitschrijven in een brief aan Ton den Boven? Zou u alle meervoudige argumenten opnemen? Schrijf de structuur uit tot een brief.
- b Hoe zou u de argumentatiestructuur uitschrijven in een processtuk? Zou u alle meervoudige argumenten opnemen? Schrijf de argumentatiestructuur uit tot een pleidooi voor de rechtbank.
8. Noem drie veelvoorkomende fouten bij de alinea-indeling.
9. De alinea-indeling van onderstaande tekst is niet optimaal. Verbeter de alinea-indeling.
- 1 Op 24 juni 2020 is in NRC Handelsblad een advertentie geplaatst, met als kop 'Introductie: 16 halen, 10 betalen'.
  - 2 Het betreft een advertentie voor diverse wijnen, die na bestelling thuis worden bezorgd.
  - 3 Deze advertentie vormt een overtreding van artikel 1 Reclamecode voor alcoholhoudende dranken (RvA).
  - 4 Doordat de adverteerder zestien flessen tegen de prijs van tien flessen aanbiedt, ligt het accent van de advertentie niet op de promotie van de soort alcoholhoudende drank, maar op de promotie van het voordeel grote aantallen daarvan te kopen.
  - 5 Uit de praktijk is bekend dat deze en vergelijkbare advertenties onder andere mensen met een alcoholprobleem bijzonder aanspreken.
  - 6 Op deze wijze kunnen zij in anonimiteit grote hoeveelheden alcohol thuis laten bezorgen.
  - 7 In genoemde advertentie is geen sprake van terughoudendheid.
  - 8 Deze en vergelijkbare advertenties stimuleren derhalve onverantwoorde consumptie van alcoholhoudende dranken.

10. De schrijver van onderstaande tekst heeft geen alinea's in zijn tekst aangebracht. Deel de tekst in alinea's in en formuleer zo nodig kernzinnen waarin het onderwerp van de alinea wordt aangegeven.

Ten aanzien van de woning zou een mogelijkheid om het verschuldigde successierecht te verminderen kunnen zijn dat u nu reeds de woning aan uw neef en nicht overdraagt, doch waarbij u het gebruik van de woning behoudt. Teneinde fiscale problemen te vermijden, zou de woning aan u verhuurd moeten worden tegen een reële, door een makelaar vast te stellen, huur. Een deugdelijk huurcontract moet u dan vrijwaren van problemen bij de huur. Daar de woning in verhuurde staat wordt overgedragen zou als koopsom 60% van de leegwaarde kunnen worden gehanteerd. In feite hevelt u dan reeds 40% van de waarde van de woning aan uw neef en nicht over. Over de koopsom is 6% overdrachtsbelasting verschuldigd, die bij de overdracht door de kopers moet worden voldaan. Aangezien zij niet over middelen beschikken, zou u hun deze overdrachtsbelasting kunnen lenen. Ook de middelen voor het betalen van de koopsom zou u hun kunnen lenen, waarover zij aan u rente dienen te betalen. De woning wordt minus het geleende bedrag bij uw neef en nicht belast in box 3 en uw vordering op hen wordt bij u eveneens in box 3 belast. Dit betekent dat over de te betalen huur en rente niet meer rechtstreeks belasting wordt geheven. Het is ook mogelijk dat u hen het bedrag van de koopsom kwijtscheldt. De te betalen overdrachtsbelasting komt dan in mindering op het te betalen schenkingsrecht. Een tweede voordeel is dat de waardevermeerdering van de woning bij uw neef en nicht plaatsvindt en niet meer bij u.

Hoofdstuk 4 Formulering: begrijpelijk, aanvaardbaar en correct

Begrijpelijk

1. Onderstaande woorden komen veelvuldig voor in juridische teksten en men noemt deze woorden dan ook vaak jargon. Een deel van deze woorden is echter niet echt vaktaal en kan vervangen worden door een alternatieve formulering. Bepaal welke van onderstaande woorden kunnen worden vervangen en geef voor die woorden een alternatief.

	<i>vervangbaar: ja/nee</i>	<i>alternatief</i>
doch		
juncto		
beneficiaire aanvaarding		
welke		
de facto		
executoriaal beslag		
gezien het feit dat		
onderhavig		
onrechtmatige daad		
ondanks het feit dat		
bij dezen		
dictum		
ex		
litigieus		
request		
vigeren		
dienaangaande		
limitatief		
onereus		
genoegzaam		
stringent		
kwijten		

2. Voorzetseluitdrukkingen als ‘in het kader van’ en ‘ten aanzien van’ maken een tekst onnodig vaag. Vervang dit soort uitdrukkingen in de volgende zinnen door enkele voorzetsels.
  - 1 De periodieke rapportage ter zake van de initiatieven met betrekking tot het stimuleren van de selectieve groei.
  - 2 De richtlijnen met betrekking tot de hoogte van deze tarieven staan nog ter discussie.
  - 3 Deze rechters hebben een plan voor geldstraffen in studie genomen met het oog op het nog verder terugdringen van de korte vrijheidsstraffen.
  - 4 In verband met zijn slechte gezondheid stelt de voorzitter zich niet herkiesbaar.
  - 5 Van de zijde van de SER bestaan veel bezwaren tegen dit rapport.
3. Wat verstaan we onder een tangconstructie?
4. Noem nog drie constructies waardoor zinnen complex kunnen worden.
5. Herschrijf onderstaande zinnen zodanig dat de genoemde constructie verdwijnt.
  - 1 Onderstaande zin is lastig leesbaar door de naamwoordstijl. Herschrijf de zin zodanig dat de naamwoordstijl verdwijnt.

De rechtbank overweegt dat het in strijd met de op haar rustende verplichting handelen van eiseres een eventuele aansprakelijkheid voor geleden gevolgschade van gedaagde niet geheel uitsluit.

- 2 Onderstaande zin is lastig leesbaar door de lange aanloop. Herschrijf de zin zodanig dat de lange aanloop verdwijnt.

Het hiervoor overwogene alsmede de omstandigheid dat verdachte heeft verklaard: ‘Ik weet dat alcohol het reactievermogen en de rijvaardigheid kan beïnvloeden. Bij mij is dat wel anders dan bij anderen. Ik kan mijn maag helemaal opkrimpen en dan blijf ik nuchter. Ik ben ook nog nooit helemaal dronken geweest’ waaruit kan worden afgeleid dat bij verdachte elk realiteitsbesef ontbreekt ter zake van de gevolgen van zijn alcoholgebruik in het verkeer, brengen de politierechter ertoe een zwaardere straf op te leggen dan door de officier van justitie is gevorderd.

- 3 Onderstaande zin is lastig leesbaar door de voorzetselstijl. Herschrijf de zin zodanig dat de voorzetselstijl verdwijnt.

Bij niet-nakoming van uw verplichting tot uitkering van eerdergenoemde bedragen aan de heer De Klerk zullen wij genoodzaakt zijn rechtsmaatregelen tegen u te treffen.

- 4 Onderstaande zin is lastig leesbaar door de tangconstructie en de ontkenningen. Herschrijf de zin zodanig dat deze constructies verdwijnen.

Het college is na toetsing van het advies waar het gaat om de gewenste pluriformiteit van het programma-aanbod en van de wijze waarop dit advies tot stand is gekomen, tot de conclusie gekomen dat er geen grond is voor het oordeel dat de programmaraad in redelijkheid niet tot het advies heeft kunnen komen dat de gewenste pluriformiteit van het programma-aanbod van het standaardpakket op het betrokken omroepnetwerk zich niet langer verdraagt met de opname daarin van het programma van gemeente Y.

6. Geef bij iedere zin aan welke constructies de zin minder begrijpelijk maken. Herschrijf de zin vervolgens zo dat deze constructies verdwijnen.

- 1 Naar aanleiding van Hoge Raad februari 1996, RvdW 1996, nr. 99C, waarin de Hoge Raad, kort gezegd, heeft bepaald dat i.c. een gratieverzoek per fax ingediend na sluitingstijd van de griffie, echter voor het tijdstip 24.00 uur van de dag van de sluitingstermijn voor het instellen van het voornoemde beroep als tijdig ingediend dient te gelden, is mij verzocht na te gaan in hoeverre deze uitspraak zich laat gelden voor het instellen van ook andere rechtsmiddelen en artikel 449 e.v. WVS.
- 2 Op grond van het feitencomplex zoals bekend uit het dossier en het verhandelde ter terechtzitting acht de rechtbank het aannemelijk dat er voor verdachte, toen het slachtoffer – naast haar op de achterbank van de auto gezeten – haar door haar bij de keel en de haren te pakken probeerde te dwingen tot het zonder te betalen verrichten van de afgesproken seksuele handelingen, sprake was van een ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van haar lijf en eerbaarheid, die verdediging in de vorm van het opzettelijk gewelddadig een mes op de keel zetten van het slachtoffer noodzakelijk maakte.
- 3 Op het beoogde bouwperceel rust ingevolge het ter plaatse ten tijde van het nemen van de bestreden beslissing nog als bestemmingsplan geldende Uitbreidingsplan in hoofdzaak landelijk gebied van Hoogland de bestemming ‘agrarisch bedrijf’.
- 4 Door het Bureau Interne Onderzoeken wordt een onderzoek gedaan inzake een vermoeden van schending van (ambts)geheimen en corruptie door een persoon genaamd X (werkzaam bij de politie Amsterdam).

7. Welke constructie maakt deze zin moeilijk leesbaar?

Nu de moeder zich vrijwillig heeft laten ontheffen van het ouderlijk gezag, daar zij afstand wilde doen van haar dochter, hetgeen zij vele malen te kennen heeft gegeven, waarna de adoptievader tot voogd werd benoemd, de moeder in eerste instantie bereid was een akkoordverklaring te tekenen, zij op vele

verzoeken daartoe, alsmede op oproepen om te verschijnen ter terechtzitting niet is ingegaan en de minderjarige reeds in het gezin van de adoptiefouders is ingegroeid, is de rechtbank tot de overtuiging gekomen, dat de adoptie zowel uit het oogpunt van verbreking van de banden met de ouders als uit dat van bevestiging van de banden met verzoekers in het kennelijk belang van de minderjarige is.

8. Bekijk onderstaande zin. Hoe verklaar je dat de schrijver hier gebruikmaakt van voorzetselstijl?

Met betrekking tot de stelling van betrokkene dat hij zijn militaire dienstplicht niet wil vervullen uit angst ingezet te worden tegen zijn broers, wordt overwogen dat betrokkene geenszins aannemelijk heeft gemaakt daadwerkelijk het risico te lopen ingezet te worden tegen zijn broers dan wel zijn eigen volk.

9. Onderstaande zinnen zijn kort en bondig. Maak ze complexer door de genoemde constructie in de zin op te nemen.

- 1 (onnodig passief)
De man verspreidt een krantje.
- 2 (tangconstructie tussen lidwoord en naamwoord)
Dat meisje is verhuisd naar een pakhuis.
- 3 (naamwoordstijl)
Het staat vast dat de jongen een fiets heeft gestolen.

Aanvaardbaar

1. De manier waarop de schrijver de tekst formuleert, vertelt de lezer iets over de schrijver zelf en over de relatie met de lezer. Hoe wordt deze relatie met de schrijver genoemd?
2. Noem drie oorzaken waardoor de woordkeus van de schrijver te expressief kan worden.
3. Beoordeel de volgende passages op hun aanvaardbaarheid voor de lezer.
  - 1 Dat in het onderhavige geval sprake is van zwaarwegende belangen in bovengenoemde zin is, anders dan u meent, op geen enkele wijze komen vast te staan.
  - 2 Op 17 februari jl. ontving ik telefonisch bericht van uw echtgenote dat u als gevolg van een door u gepleegd verkeersmisdrijf door de Officier van Justitie in hechtenis bent genomen. Als gevolg daarvan zou u niet in staat zijn op uw werk te verschijnen. Middels dit schrijven deel ik u mede, dat dit voor ons reden is u op staande voet te ontslaan wegens het zonder voorafgaande toestemming niet op het werk verschijnen. Mocht echter blijken, dat een en ander geheel buiten uw schuld heeft plaatsgevonden, dan zijn wij eventueel bereid nader met u in gesprek te komen en het ontslag op staande voet om te zetten in een andere maatregel.
  - 3 Met de moeder is de kinderrechtster van mening dat het in het belang van de kinderen is dat de omgangsregeling met de vader niet wordt verruimd.
  - 4 De regeling is echter minder voordelig wanneer u onverhoopt vroegtijdig komt te overlijden. Echter, daar uw echtgenote over een groot vermogen beschikt, moet zij in staat zijn bij een dergelijke calamiteit in haar eigen onderhoud te voorzien.
  - 5 Uw opmerkingen geven blijk van volstrekte onkunde op dit gebied en zijn voor ons onaanvaardbaar.
  - 6 U wilt de concepten wel aandachtig doornemen en mij daarna laten weten of er nog vragen zijn.

- 7 Wellicht ten overvloede wijs ik u erop dat u dient te beseffen dat het regelen van de nalatenschap van uw vader, de heer De Groot, ongeveer een jaar kan duren.
  - 8 Afsluitend kom ik tot het oordeel dat de Dienst SoZaWe in hoge mate onzorgvuldig is geweest in de afhandeling van de dieetkostenaanvraag van u. Aan zeer vele aspecten kan in deze zaak het label 'onbehoorlijk' worden gehangen. Om te voorkomen dat in enig later stadium misverstanden ontstaan over de omvang en de opeenstapeling van de in deze zaak te constateren missers, hecht ik eraan te constateren dat in deze zaak de onbehoorlijkheid van het handelen van de Dienst SoZaWe onder meer besloten zit in de navolgende feiten:
    - 9 Indien u van deze regeling gebruik wenst te maken, verzoek ik u vriendelijk om dit kenbaar te maken door middel van het uitknippen, aankruisen, ondertekenen en opsturen van de zich aan het slot bevindende antwoordstrook of telefonisch.
4. De formuleringen in onderstaande fragmenten zijn aanvaardbaar. Herschrijf de fragmenten zo dat de formuleringen onaanvaardbaar worden.
- 1 Wij nodigen u uit om op maandag 8 november 2022 het huurcontract te komen ondertekenen.
  - 2 Als u nog vragen hebt, kunt u ons bereiken op het onderstaande telefoonnummer.
  - 3 Eiser heeft betoogd dat hij schade heeft geleden als gevolg van het feit dat gedaagde te laat is verschenen. Gedaagde betwist dat dit tot schade heeft geleid. Er is namelijk geen causaal verband tussen het te laat komen en de schade die is ontstaan.
5. Onderstaande passages zijn minder aanvaardbaar geformuleerd. Bepaal waardoor het komt dat deze passages minder aanvaardbaar zijn en herschrijf ze vervolgens zodanig dat de tekst aanvaardbaarder wordt voor de lezer.
- 1 Op grond van de inhoud van de overgelegde stukken en van het verhandelde ter terechtzitting is onomstotelijk komen vast te staan dat de minderjarige volstrekt is losgeslagen, iedere bijsturing geheel onmogelijk maakt, voortdurend onder invloed van alcohol en drugs verkeert, zich buitensporig agressief gedraagt en weigert naar school te gaan. Deze ernstige gedragsproblemen van voornoemde minderjarige vereisen dat de machtiging tot uithuisplaatsing in een gesloten inrichting wordt verleend.
  - 2 Het bovenstaande breng ik als uw advocaat onder uw aandacht. Als medemens constateer ik dat u klaarblijkelijk last heeft van uw emoties. Uw gemoedstoestand is dermate uit het lood geslagen dat uw objectiviteit hierdoor (te zeer) wordt vertroebeld. Indien u behoefte heeft aan begeleiding van een maatschappelijk werker en/of aanspraak wenst te maken op geestelijke hulp, dan ben ik uiteraard bereid om u te leiden naar de hulpverlening.
- De consequentie van uw huidige opstelling is evenwel dat u zowel het kort geding zult verliezen, alsmede iedere kans op herstel van enige verstandhouding, zowel tussen u en uw vrouw, als tussen u en Ramona, verspeelt. Ik breng dit onder uw aandacht omdat ik mij als uw raadsman daartoe geroepen voel. Ervaring heeft mij geleerd dat een opstelling als de uwe escalerend werkt en uiteindelijk niemand hiermee gebaat is.
6. Woorden zijn soms niet aanvaardbaar doordat ze suggestief zijn en niet neutraal zijn geformuleerd. Bedenk drie zinnen met zo'n suggestief woord. Geef daarna de informatie op een neutralere manier weer.

Correct

1. Noem vijf verschillende soorten taal- en stijlfouten.
2. Bekijk onderstaande zinnen. Ga na of er taal- en stijlfouten in de zin staan en leg uit wat er precies fout is.
  - 1 Ik vertrouw er op u zo voldoende te hebben geïnformeerd.
  - 2 Bij deze raad ik u aan stappen te ondernemen ten einde ervoor te zorgen dat mensen op de werkvloer minder risico hebben op arbeidsongeschiktheid.
  - 3 De bepalingen, die betrekking hebben op de alimentatie, vind u in artikel 8.
  - 4 Tenslotte heeft de vrouw verzocht de man te veroordelen tot overdracht van de echtelijke woning, inclusief de inboedel uiterlijk zes maanden na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking.
  - 5 De verschuldigde rente kan worden gezien als een huishoudelijke kostenpost. Naar alle waarschijnlijkheid is in de samenlevingsovereenkomst bepaald dat deze naar evenredigheid van ieders inkomen gedragen zullen worden.
3. Verbeter de taal- en stijlfouten in de volgende zinnen.
  - 1 Waar artikel 3:13 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat ten einde te kunnen beoordelen of van misbruik van een bevoegdheid sprake is in aanmerking dienen te worden genomen de (on)evenredigheid tussen het belang van de uitoefening en het belang dat daardoor wordt geschaad, heeft de rechtbank behoefte aan nadere inlichtingen.
  - 2 Evenmin is gebleken dat betrokkene (nadien) andere officiële documenten heeft overlegd.
  - 3 In deze is in ieder geval sprake van een toerekenbare tekortkoming van eiser in de nakoming van de overeenkomst.
  - 4 De overige eisers zijn daarom onbevoegd een vordering tegen hem aanhangig te maken en dienen zij derhalve niet ontvankelijk verklaard te worden.
  - 5 Na telefonisch overleg met de verzekeringsmaatschappij gehad te hebben, werd de huurauto aan de gedupeerde reizigers aangeboden.
  - 6 De ondernemingsraad kwam op haar beslissing terug.
  - 7 U bent in verzuim en heeft dat ook erkend.
  - 8 Terzake van dit systeem wordt er vanuit gegaan dat klachten eerst door het kantoor worden behandeld, alvorens deze aan de Geschillencommissie kunnen worden voorgelegd.
  - 9 Het woord wat je gebruikt, ken ik niet.
  - 10 Verder staat vast dat het aan schuld van Bakker B.V. – en niet aan schuld van Aalbers – is te wijten dat Aalbers op 26 mei 2021 niet door Bakker B.V. van Salou naar Amsterdam is vervoerd.
  - 11 Wegens ziekte heeft de heer Pietersen op 30 juni de samenwerking opgezegd en heeft mevrouw van Hall verklaard de onderneming te willen voortzetten.
  - 12 Tegen het licht van deze feiten is het standpunt van eiseres niet te verdedigen.

- 13 De heer Kusters, de makelaar van Abels, heeft, na beëindiging van de werkzaamheden van Geon N.V., de waarde van het huis voor verzakking getaxeerd op circa € 135.000 en na de verrichtte werkzaamheden op € 95.000.
  - 14 Zij had in het geheel geen inzage in de aard van de werkzaamheden verricht door de medewerkers waaraan zij leiding behoorde te geven.
  - 15 De aandelen mogen tenminste drie jaar lang niet worden vervreemd.
  - 16 Client heeft zich genoodzaakt gezien een advocaat te moeten inschakelen.
  - 17 Het is in uw beider belang de testamenten op korte termijn aan te passen, nu de vereisten onder sub 1, 4, 5 en 6 niet meer van toepassing zijn.
  - 18 Tenslotte merk ik op dat onvoldoende is komen vast te staan dat de heer Hoekstra een gevaar veroorzaakt voor zichzelf, voor andere en voor de algemene veiligheid van personen en/of goederen.
4. Beoordeel in onderstaande fragmenten het gebruik van leestekens. Breng waar nodig verbeteringen aan.
- 1 Als u toch vacatures telefonisch wenst aan te bieden, dan moet:
    - Betrokkene expliciet op de mogelijke gevolgen voor de uitkering worden gewezen.
    - Betrokkene enige bedenktijd worden gegeven.
    - De Start-medewerker betrokkene adviseren in ieder geval contact op te nemen met de potentiële werkgever.
  - 2 Aan een verdachte, die ten tijde van het begaan van het feit nog geen achttien jaar is, kan niet de straf hechtenis of vervangende hechtenis worden opgelegd.
  - 3 De werkzaamheden dienen te worden verricht op de overeengekomen plaats, het overeengekomen tijdstip, in de overeengekomen omvang en kwaliteit, en voor de overeengekomen prijs en de opdrachtnemer is gehouden de werkzaamheden zelf te verrichten dan wel te laten verrichten door personen bij hem in dienst die door de opdrachtgever zijn aanvaard.
  - 4 Hoewel de notaris voorafgaand aan de wijziging van het testament is nagegaan of mevrouw Peters compos mentis was is de voorzitter van de Raad van Toezicht voor het Notariaat mede gelet op het ontbreken van een medische verklaring in het dossier van mening dat de notaris zijn onderzoeksplicht onvoldoende is nagekomen.
5. Zoek een tekst uit een krant of tijdschrift. Maak van deze tekst een correctheidsoefening, waarin vijf spelfouten en vijf verschillende soorten taal- en stijlfouten zijn opgenomen.

Hoofdstuk 5 Het schrijven van brieven, e-mails, memo's en adviezen

1. De schrijver van onderstaande centrale vragen heeft de adviezen voor centrale vragen niet in acht genomen. Ga na welk advies niet is opgevolgd en herschrijf vervolgens de centrale vraag.
  1. In dit memo zal ik betogen dat dit fonds niet kan worden beschouwd als een ondernemingspensioenfonds.
  2. Deze brief behandelt een aantal aspecten van het verzoekschrift van 12 september jl.
  3. Deze nota gaat over mededingingsrecht.
2. Noem twee dingen die kunnen misgaan bij het formuleren van een centrale vraag.
3. De heer Staal is directeur van Staal B.V., een groot bouwbedrijf dat onder meer kranen verhuurt voor grote wegebouwprojecten, zoals viaducten. De heer Meester, een werknemer van Staal B.V., is sinds 1999 hoofd Kranenverhuur. In deze functie geeft hij leiding aan ongeveer dertig werknemers. De projecten waarbij zijn afdeling betrokken is, zijn groot en zeer belangrijk voor Staal B.V. De laatste tijd zijn er problemen gerezen met de heer Meester. De heer Staal wil advies over mogelijkheden om de heer Meester te ontslaan.
  1. De advocaat voor wie je werkt, heeft je gevraagd deze zaak voor hem voor te bereiden, zodat hij op korte termijn de heer Staal kan adviseren welke mogelijkheden er zijn voor ontslag en welke mogelijkheid in dit geval is aan te raden. Om een goede tekst voor deze advocaat te kunnen schrijven zul je de informatie moeten afstemmen op de vragen die deze advocaat heeft. Welke vragen zullen vooral bij de advocaat leven?
  2. Je werkt als medewerker van de bedrijfsjurist van Staal B.V. De bedrijfsjurist vraagt je een brief voor te bereiden die aan de heer Meester gestuurd zal worden. Hierin zal de heer Meester ervan op de hoogte worden gesteld dat Staal B.V. een ontslagvergunning voor hem gaat aanvragen bij de kantonrechter. Om een goede tekst voor de heer Meester te kunnen schrijven zul je de informatie moeten afstemmen op de vragen die bij de heer Meester leven. Welke vragen zullen dit zijn?
4. Welke informatie over zijn lezerspubliek heeft de schrijver nodig wanneer hij zijn tekst optimaal op de lezer wil afstemmen?
5. De schrijver wil een betoog schrijven waarin hij het standpunt verdedigt dat de overheid biologische landbouw en veeteelt moet subsidiëren. Hij heeft de volgende argumenten voor zijn standpunt geïnventariseerd.
  - 1 Het is voor boeren tegenwoordig moeilijk om het hoofd boven water te houden.
  - 2 Doordat het produceren van biologisch voedsel arbeidsintensief is, kunnen biologische producten niet concurreren met niet-biologische producten.
  - 3 Er is steeds meer vraag naar biologische producten.
  - 4 Om het milieu nog te kunnen redden is het noodzakelijk dat zo snel mogelijk tot biologische landbouw wordt overgegaan.
  - 5 Het biedt een mogelijkheid om de sociale status van de boeren in ere te herstellen.
  - 6 De Nederlandse infrastructuur sluit beter aan bij kwalitatieve dan bij kwantitatieve voedselproductie.
  - 7 De leefomstandigheden van de dieren in de bio-industrie zijn erbarmelijk.
  - 8 Als we nu beginnen met landbouwsubsidies krijgt Nederland een kennisvoorsprong waardoor er concurrentievoordeel ontstaat.
  - 9 Nederland heeft een traditie in voedselproductie en we moeten de kennis die we op dat gebied hebben vergaard niet te snel afdanken.
  - 10 Als Nederland nu met landbouwsubsidies voor biologische voedselproductie begint, kan het een voorbeeldfunctie vervullen voor andere landen.

Geef aan welke argumenten de schrijver zou moeten selecteren wanneer hij zijn betoog richt tot:

- een kamerlid van GroenLinks;
- een kamerlid van het CDA;
- de gehele Tweede Kamer.

6. De RAI in Amsterdam is regelmatig onderwerp van heftige discussie. Iedere keer als er een huishoudbeurs, efficiencybeurs of andere manifestatie is, komen er bij de politie veel klachten binnen over overlast bij buurtbewoners. De politie neemt daarom maatregelen als het afzetten van bepaalde wijken voor bezoekers van de RAI.

Schrijf een kort rapport (één A4'tje) met behulp van een van de vaste tekststructuren. In dit rapport kun je bijvoorbeeld de problemen bij de RAI belichten, de genomen maatregelen beoordelen, of beschrijven hoe de maatregelen uitgevoerd worden.

7. Noem drie mogelijke indelingsprincipes voor teksten zonder vaste tekststructuur.
8. Een bedrijf wil het voor zijn werknemers mogelijk maken flexibele werktijden te kiezen, maar wil wel kunnen controleren of de werknemers het afgesproken aantal uren werken. Daarom zal een prikklok worden ingevoerd. De schrijver moet een tekst schrijven waarin de werknemers hiervan op de hoogte worden gesteld. Welke vaste tekststructuur kan de schrijver gebruiken om een logische lijn in zijn tekst aan te brengen? Geef met steekwoorden aan hoe de invulling van deze vaste structuur eruit zou kunnen zien.